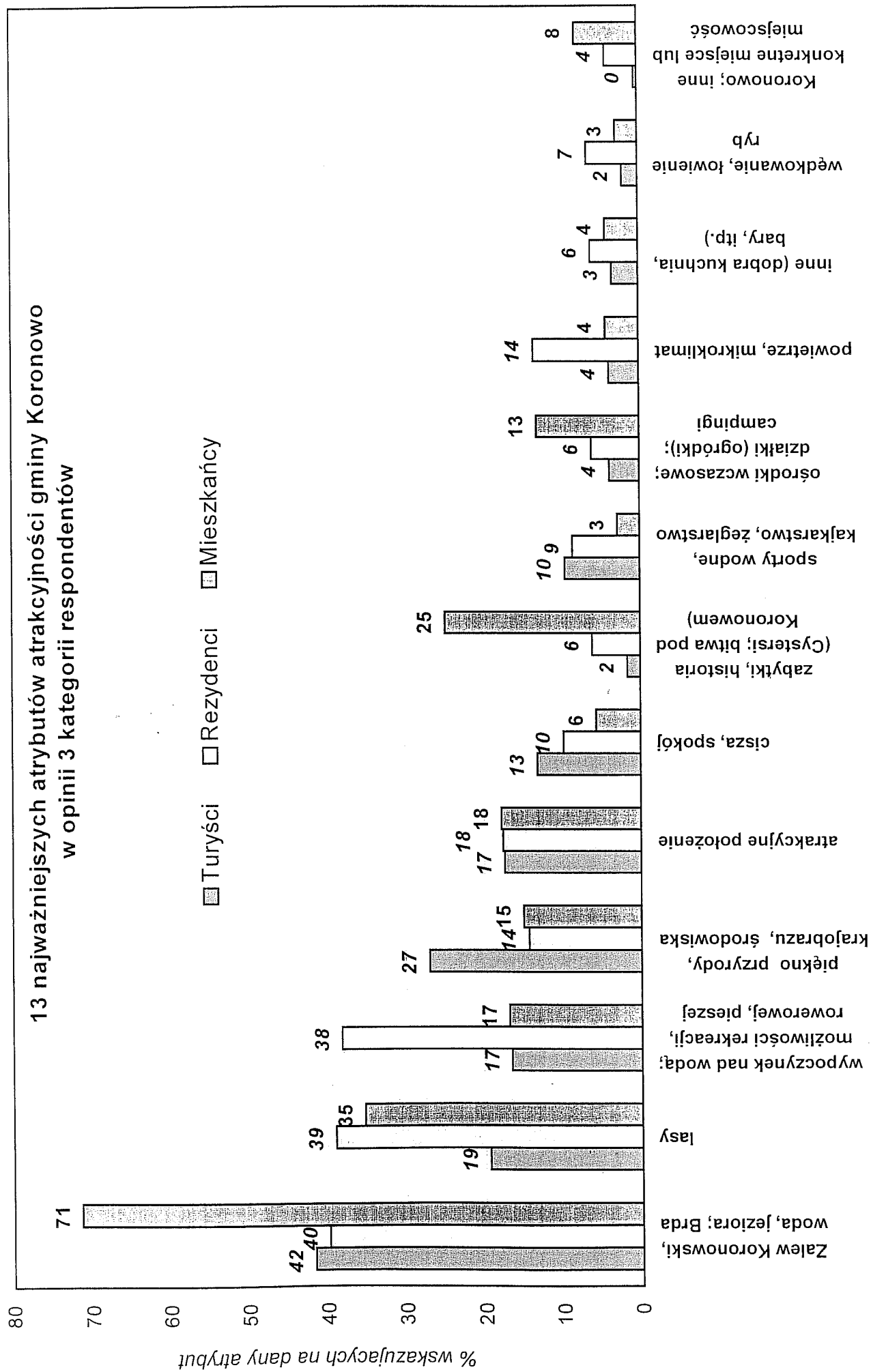


Tabela 19. Hierarchia czynników decydujących o atrakcyjności gminy Koronowo dla wczasowiczów i turystów

Co decyduje o atrakcyjności gminy Koronowo i przyciąga turystów i wczasowiczów?		% respondentów wskazujących daną kategorię			różnica opinii pomiędzy kategoriami respondentów pkt %			L wskazań w poszczególnych kategoriach			Razem	
I.p.	Kategorie odpowiedzi	Turyści	Rezydenci	Mieszkańcy	T-R	T-M	R-M	Turyści	Rezydenci	Mieszkańcy	liczba wskazań	%
1.	Zalew Koronowski, woda, jeziora; Brda, itp.	41,6	39,8	71,4	1,8	-29,8	-31,6	208	97	152	457	47,8
2.	las	19,4	38,9	35,2	-19,5	-15,8	3,7	97	95	75	267	27,9
3.	wypoczynek nad wodą; możl. rekreacji, rowerowej, pieszej	16,6	38,1	16,9	-21,5	-0,3	21,2	83	93	36	212	22,2
4.	środowisko naturalne, piękno przyrody, krajobrazu, itp.	27,0	14,3	15,0	12,7	12,0	-0,7	135	35	32	202	21,1
5.	atrakcyjne położenie	17,4	17,6	17,8	-0,2	-0,4	-0,2	87	43	38	168	17,6
6.	cisza, spokój	13,2	9,8	5,6	3,4	7,6	4,2	66	24	12	102	10,7
7.	zabytki, możliwość zwiedzania; poznanawania; historia (Cystersi; bitwa pod Koronowem, itp.)	1,6	6,1	24,9	-4,5	-23,3	-18,7	8	15	53	76	7,9
8.	sporty wodne, kajakarstwo, żeglarstwo	9,6	8,6	2,8	1,0	6,8	5,8	48	21	6	75	7,8
9.	ośrodki wczasowe; ogródki; pola namiotowe	3,8	6,1	13,1	-2,3	-9,3	-7,0	19	15	28	62	6,5
10.	powietrze, mikroklimat	3,8	13,5	4,2	-9,7	-0,4	9,3	19	33	9	61	6,4
11.	inne (często dobra kuchnia!); bary; itp.	3,4	6,1	4,2	-2,7	-0,8	1,9	17	15	9	41	4,3
12.	b.d. (odpowiednio: 538; 247; 214 = 100%)	7,1	1,2	0,5	5,8	6,6	0,7	38	3	1	42	4,2
13.	wędkowanie, łowienie ryb	2,0	6,6	2,8	-4,6	-0,8	3,7	10	16	6	32	3,3
14.	Koronowo lub inne konkretne miejsce i miejscowość (np. Piecyska; Krówka Leśna)	0,4	4,1	8,0	-3,7	-7,6	-3,9	2	10	17	29	3,0
15.	infrastruktura; zagospodarowanie, usługi, baza gastronomiczna, itp	0,6	6,1	3,8	-5,5	-3,2	2,4	3	15	8	26	2,7
16.	grzybobranie	1,0	5,3	3,3	-4,3	-2,3	2,0	5	13	7	25	2,6
17.	bliskość Bydgoszczy	2,4	2,9	0,0	-0,5	2,4	2,9	12	7	0	19	2,0
18.	możliwość zabawy, rozrywki, imprezy kulturalne, itp.	2,0	1,6	1,4	0,4	0,6	0,2	10	4	3	17	1,8
19.	nowoczesna, rozwinięta gmina; potencjał turystyczny; polityka władz itp. ogólne określenia	1,8	1,2	2,3	0,6	-0,5	-1,1	9	3	5	17	1,8
20.	ludzie; życzliwość; klimat ludzi; gościnność, itp.	1,2	2,5	0,9	-1,3	0,3	1,5	6	6	2	14	1,5
21.	elektrownia wodna, tama, park "Grabina"	0,6	0,0	4,2	0,6	-3,6	-4,2	3	0	9	12	1,3
22.	czystość, ład, porządek	0,2	1,2	0,0	-1,0	0,2	1,2	1	3	0	4	0,4
23.	nie ma nic atrakcyjnego	0,2	0,8	0,5	-0,6	-0,3	0,4	1	2	1	4	0,4
	Razem	500=100%	244=100%	213=100%				538	247	214	999	957=100%



Odpowiedzi na kolejne otwarte pytanie: o najłabsze strony gminy Koronowo, a więc czynniki i cechy mogące zniechęcać aktualnych i potencjalnych turystów, pokazują, że cztery czynniki wymieniane są w pierwszej czwórce przez wszystkie grupy respondentów. Relatywnie najczęściej wskazują oni na brak atrakcji kulturalnych, słabą ofertę kulturalną i rozrywkową, ogólny marazm i nudę. Tak uważa co piąty respondent (ponad 20%). Interesujące, że szczególnie eksponują to mieszkańcy gminy (46%), najmniej zaś rezydenci (11,1%). Odpowiada to wyrażanym (w odpowiedziach na inne pytania (zob. wykres 18a) preferencjom tej grupy (spokój, cisza, izolacja, itp.) przez rezydentów. Koliduje jednak z tym ważnym i cenionym przez wszystkie kategorie respondentów atrybutem Ziemi Koronowskiej (zob. wykres 13).

Drugim negatywnym czynnikiem jest bałagan i zaśmiecenie otoczenia, lasów, plaż poboczy dróg. Wskazuje na to ponad 17,7% respondentów – zgodnie we wszystkich ich grupach. Trzecie miejsce na liście negatywów zajmuje lokalna gastronomia: zbyt mało restauracji barów; pubów, kawiarni i nie najlepszy poziom tych co są. Tak uważa 12, 2 % wszystkich badanych, ale częściej opinię taką podzielają sami mieszkańcy (19,3%) niż turyści (10,2%) czy rezydenci (10,7%).

Ostatnią cechą która uzyskała łącznie ponad 10% wskazań jest stan dróg i chodników w gminie. Ma to większe znaczenie dla mieszkańców (18,7%) i rezydentów (14,4%). Pozostałe kategorie zyskały łącznie mniej wskazań. W poszczególnych grupach istnieją jednak takie które są dla nich szczególnie uciążliwe. Dla turystów to ogólnie niedostateczna dbałość o stan środowiska naturalnego zwłaszcza czystość wód w Zalewie, Brdzie i jeziorach (12,6%) i wysokie ceny na lokalnym rynku (11%). Dla rezydentów są to: bieda, bezrobocie, zacofanie, prowincjonalizm, itp. ogólne cechy środowiska lokalnego (15,4%) oraz brak poczucia bezpieczeństwa (12,4%). Dla mieszkańców to: brak odpowiedniej infrastruktury turystycznej ; basenów; sal itp. zaplecza sportu i rekreacji (13,9%); bałagan i stan sanitarny gminy, a zwłaszcza Koronowa (14,4%) wysokie ceny oraz słaba promocja i reklama walorów gminy (po 10,7%).

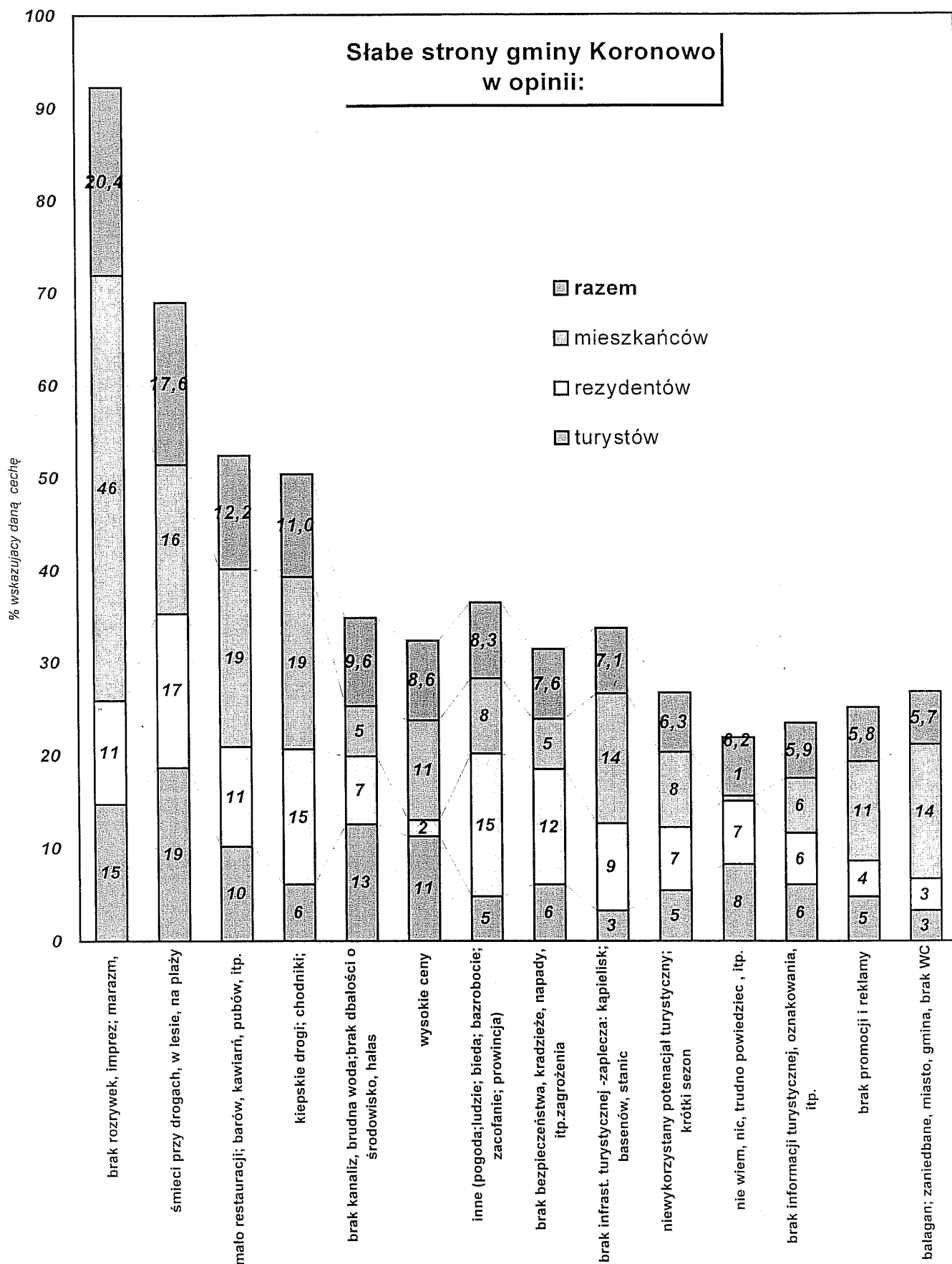
Zwróćmy uwagę, że negatywne strony gminy są bardziej rozproszone, Tylko pierwszy czynnik (słaba oferta kulturalno-rozrywkowa) uzyskał niewiele ponad 20% wskazań. W przypadku cech pozytywnych -atutów gminy, było ich 4. Znamienne jest, że niemal wszystkie negatywne cechy i aspekty gminy Koronowo, bezpośrednio lub pośrednio są zależne od tzw. czynnika ludzkiego (władz lokalnych; polityki; decyzji; czy po prostu zachowań ludzi). Pozytywy wprost przeciwnie: w zdecydowanej większości są „dane” i w zasadzie niezależne od mieszkańców, czy w ogóle człowieka. Można je co najwyżej zniszczyć (popsuć) albo mądrze wykorzystać i wyeksponować dla określonych celów. Poniższe zestawienie (tabela 20) przedstawia wszystkie 24 skategoryzowane cechy wskazywane przez respondentów z analizą hierarchii, różnic oraz sumą wskazań poszczególnych zmiennych.

Wykres 14 pokazuje kilkanaście najważniejszych czynników (uzyskały co najmniej 50 wskazań) - słabych stron gminy Koronowo w podziale na poszczególne kategorie respondentów i razem (dane w pkt.%).

Tabela 20. Hierarchia czynników - słabych stron gminy Koronowo dla wczasowiczów i turystów

Co jest słabą stroną gminy Koronowo, co może zniechęcać turystów i wczasowiczów?: Kategorie odpowiedzi		Wskazania w % próby			Różnica pkt %			Liczba wskazań			Razem wskazań	
		turyści	rezydenci	mieszkańcy	T-R	T-M	R-M	turyści	rezydenci	mieszkańcy	Liczba	%
l.p.												
1	brak rozrywek i atrakcyjnych imprez; kultury, miejsc rozrywki; nic się nie dzieje, (dla młodzieży, dzieci, dorosłych); słaba oferta kulturalna; marazm,	14,8	11,1	46,0	3,6	-31,2	-34,9	68	26	86	180	20,4
2	śmieci przy drogach, w lesie, na plaży; bałagan w otoczeniu, itp.	18,7	16,7	16,0	2,0	2,6	0,6	86	39	30	155	17,6
3	słabo rozwinięta gastronomia; mało restauracji; barów, kawiarni, pubów, itp.	10,2	10,7	19,3	-0,5	-9,1	-8,6	47	25	36	108	12,2
4	kiepskie drogi; chodniki;	6,1	14,5	18,7	-8,5	-12,6	-4,2	28	34	35	97	11,0
5	brak kanalizacji, brudna woda; zanieczyszczanie i brak dbałości o środowisko, hałas	12,6	7,3	5,3	5,3	7,2	1,9	58	17	10	85	9,6
6	wysokie ceny	11,3	1,7	10,7	9,6	0,6	-9,0	52	4	20	76	8,6
7	inne (np. pogoda; mentalność ludzi; bieda; bezrobocie; zacołanie; prowincja; mało atrakcyjnych obiektów (np. zabytków)	4,8	15,4	8,0	-10,6	-3,2	7,4	22	36	15	73	8,3
8	brak poczucia bezpieczeństwa, kradzieże, napady, włamania, itp. zagrożenia	6,1	12,4	5,3	-6,3	0,7	7,0	28	29	10	67	7,6
9	brak odp. infrastruktury turystycznej, kąpielisk; basenów, stanic wodnych "zapleczu"	3,3	9,4	13,9	-6,1	-10,6	-4,5	15	22	26	63	7,1
10	niewykorzystany potencjał turystyczny; krótki sezon; OW tylko latem, itp.	5,4	6,8	8,0	-1,4	-2,6	-1,2	25	16	15	56	6,3
11	nie wiem, nic, trudno powiedzieć, itp.	8,2	6,8	0,5	1,4	7,7	6,3	38	16	1	55	6,2
12	brak informacji turystycznej, oznakowania, itp.	6,1	5,6	5,9	0,5	0,2	-0,3	28	13	11	52	5,9
13	brak promocji i reklamy	4,8	3,8	10,7	0,9	-5,9	-6,8	22	9	20	51	5,8
14	bałagan; zaniebane, brudne Miasto, gmina, brak WC; stan sanitarny	3,3	3,4	14,4	-0,2	-11,2	-11,0	15	8	27	50	5,7
15	brak połączeń komunikacyjnych	5,4	6,0	2,1	-0,6	3,3	3,8	25	14	4	43	4,9
16	brak wypiska, źle usytuowane wysypisko, wywóz śmieci; brak koszy	3,3	7,3	4,8	-4,0	-1,6	2,5	15	17	9	41	4,6
17	złe zarządzanie; organizacja; administracja, władza lokalna, itp.	2,6	5,1	6,4	-2,5	-3,8	-1,3	12	12	12	36	4,1
18	brak miejsc parkingowych;	2,8	3,4	5,9	-0,6	-3,1	-2,5	13	8	11	32	3,6
19	brak hoteli; miejsc noclegowych, biwakowych, itp.	2,2	3,4	7,5	-1,2	-5,3	-4,1	10	8	14	32	3,6
20	brak ścieżek rowerowych	3,3	4,3	1,1	-1,0	2,2	3,2	15	10	2	27	3,1
21	inne usługi; zaopatrzenie i funkcjonowanie handlu	2,6	3,4	0,5	-0,8	2,1	2,9	12	8	1	21	2,4
22	niski standard ośrodków wypoczynkowych	0,9	2,1	4,3	-1,3	-3,4	-2,1	4	5	8	17	1,9
23	łtók; niska kultura turystów ("dresiarze")	1,1	1,3	2,1	-0,2	-1,1	-0,9	5	3	4	12	1,4
24	dzika zabudowa; złe zagospodarowanie przestrzeni; grodzienie, itp.	0,7	2,1	2,1	-1,5	-1,5	0,0	3	5	4	12	1,4
	b.d. (odpowiednio: 538; 247; 214 = 100%)	14,3	5,3	12,6				77	13	27	117	
	Razem kategoria:	100,0	100,0	100,0				538	247	214	999	882
	razem odpowiedziało na to pytanie	85,7	94,7	87,4				461	234	187	882	=100%

Wykres 14.



Jak zobaczymy dalej (rozdział IV) słabe strony gminy Koronowo znajdują swoje odzwierciedlenie

w postulatach pod adresem władz sformułowanych przez naszych respondentów (zob. wykres 22).

Kluczowym pytaniem dotyczącym oceny gminy Koronowo było pytanie wprost o jej ocenę ze względu na aż 22 skategoryzowane cechy (plus ewentualnie inne cechy wskazane przez respondenta) na trzystopniowej skali. Takie samo pytanie zadano we wszystkich trzech grupach respondentów (T. 12; R.14; M 5). Pełne zestawienie wyników odpowiedzi we wszystkich trzech grupach zawiera tabela 22. Poniżej zestawienie sumujące wszystkie oceny we wszystkich trzech grupach respondentów pozwalające ustalić ogólną hierarchię ocen 22 cech gminy Koronowo. *Ważona suma punktów* została utworzona z uwzględnieniem skali ocen punktowanej za każde wskazanie odpowiednio: bardzo dobrze i dobrze +5 pkt.; średnio + 2 pkt.; źle – 2 pkt; trudno powiedzieć +1 pkt.. *Bilansowa suma punktów* jest wynikiem zsumowania wskazań pozytywnych (bardzo dobrze i dobrze) i wskazań negatywnych (źle), którym przypisano odpowiednio: +1 pkt , lub – 1 pkt.. Jak widzimy tak utworzone hierarchie różnią się tylko w środkowej części skali. Pierwszych 8 (najwyżej ocenianych) i 6 ostatnich (najniżej ocenianych) cech -czynników zajmuje dokładnie te same pozycje.

Tabela 21

Liczba porządkowa	Kryteria (kategorie) oceny	Suma punktów ważona	Suma punktów bilansowa
1	Zaopatrzenie w artykuły spożywcze	3564	563
2	Nieskażone środowisko i przyroda	3164	434
3	Stosunek mieszkańców do turystów	2979	419
4	Ogólna atrakcyjność i konkurencyjność	2660	294
5	Zaopatrzenie w art. przemysłowe	2568	278
6	Oferta usług turystycznych	2352	206
7	Dostępność komunikacyjna	2352	196
8	Atrakcyjne obiekty, zabytki	1985	125
9	Bezpieczeństwo	1725	31
10	Pomoc i usługi medyczne	1703	59
11	Infrastruktura dla turystyki	1625	-22
12	Usługi kosmetyczne	1603	73
13	Porządek, ład przestrzenny	1600	-23
14	Usługi stolarsko -budowlane	1589	83
15	Informacja turystyczna	1571	-23
16	Usługi i naprawy	1490	49
17	Miejscowy folklor; kultura	1228	-51
18	Bary, puby; gastronomia	999	-160
19	Imprezy kulturalne i rozrywkowe	960	-168
20	Wizerunek i promocja gminy	889	-197
21	Kawiarnie; cukiernie	865	-203
22	Restauracje	625	-263

Tabela 22

Pozycja (średnia)	Oceny poszczególnych grup		Turysci				Rezydenci				Mieszkańcy				Różnice ocen: bdb i db (pkt %)		Różnice ocen: złe (pkt %)		
	Kategorie	bdb lub db	śred nio	złe	trudno pow.	bdb lub db	śred nio	złe	trudno pow.	bdb lub db	śred nio	złe	trudn pow.	T-R	T-M	R-M	T-R	T-M	R-M
1	Zaopatrzenie w art spożywcze	53,2	35,1	6,3	5,4	65,4	31,7	1,6	1,2	79,6	17,1	1,9	1,4	-12,3	-26,5	-14,2	4,7	4,4	-0,2
2	Nieskażone środowisko, przyroda	49,9	41,5	6,5	2,1	56,7	31,8	9,4	2,0	53,3	36,8	9,9	0,0	-6,8	-3,4	3,4	-2,9	-3,4	-0,5
3	Stos. mieszkańców do turystów	39,2	28,6	7,0	25,1	49,4	29,9	3,7	17,0	67,6	24,4	1,9	6,1	-10,1	-28,4	-18,2	3,3	5,2	1,9
4	Og. atrakcyjność i konkurencyjność	34,2	46,7	3,4	15,7	43,6	38,3	5,8	12,3	27,2	52,6	8,5	11,7	-9,5	6,9	16,4	-2,3	-5,0	-2,7
5	Zaopatrzenie w art. przemysłowe	25,3	44,5	7,9	22,3	45,6	40,6	4,6	9,2	49,8	41,7	7,6	0,9	-20,3	-24,4	-4,2	3,3	0,3	-3,0
6	Oferta usług turystycznych	29,9	45,9	9,5	14,7	39,0	39,8	12,4	8,7	30,7	48,6	14,2	6,6	-9,1	-0,8	8,3	-2,9	-4,6	-1,7
7	Dostępność komunikacyjna	25,2	50,8	14,7	9,4	41,8	37,7	16,4	4,1	46,0	43,7	8,9	1,4	-16,6	-20,8	-4,2	-1,7	5,8	7,5
8	Atrakcyjne obiekty, zabytki	20,2	39,2	13,2	27,4	23,1	45,0	12,2	19,7	40,9	46,2	10,6	2,4	-2,9	-20,7	-17,8	1,0	2,6	1,6
9	Usługi stolarsko -budowlane	5,6	18,6	6,7	69,2	15,8	19,5	5,8	58,9	34,4	38,2	3,8	23,6	-10,2	-28,9	-18,7	0,9	2,9	2,0
10	Usługi kosmetyczne	9,1	19,6	10,7	60,6	9,9	25,6	7,0	57,4	39,9	38,5	5,2	16,4	-0,8	-30,8	-30,0	3,6	5,5	1,9
11	Pomoc i usługi medyczne	9,2	35,2	12,8	42,8	20,2	35,5	17,4	26,9	44,1	40,8	10,8	4,2	-11,1	-35,0	-23,9	-4,5	2,0	6,6
12	Usługi i naprawy	6,1	17,7	8,6	67,6	13,2	19,8	8,3	58,7	30,2	45,3	6,6	17,9	-7,1	-24,1	-17,0	0,3	2,0	1,7
13	Bezpieczeństwo	16,8	46,1	18,2	18,9	24,5	39,0	31,1	5,4	39,4	41,8	14,1	4,7	-7,7	-22,6	-15,0	-13,0	4,1	17,0
14	Infrastruktura dla potrzeb turystyki	18,0	54,1	17,2	10,7	17,7	55,6	22,6	4,1	13,6	60,1	20,2	6,1	0,3	4,4	4,1	-5,4	-3,0	2,4
15	Porządek, ład przestrzenny	20,3	51,7	24,4	3,5	30,4	44,6	21,3	3,8	13,5	60,9	25,1	0,5	-10,1	6,8	16,9	3,2	-0,7	-3,9
16	Informacja turystyczna	16,2	49,8	22,1	11,8	20,2	44,2	25,6	9,9	27,3	50,7	17,2	4,8	-4,0	-11,1	-7,0	-3,5	4,9	8,4
17	Miejscowy folklor, kultura	9,0	30,1	11,1	49,8	7,9	24,9	17,8	49,4	11,8	46,2	19,3	22,6	1,1	-2,8	-3,9	-6,7	-8,2	-1,5
18	Bary, puby; gastronomia	17,9	32,6	29,0	20,6	13,2	34,6	30,9	21,4	14,1	40,8	41,8	3,3	4,7	3,8	-0,9	-1,9	-12,8	-10,9
19	Imprezy kulturalne i rozrywkowe	9,6	36,0	27,3	27,1	7,9	45,2	22,6	24,3	15,1	45,8	34,4	4,7	1,7	-5,5	-7,1	4,7	-7,1	-11,8
20	Wizerunek i promocja gminy	10,1	41,3	28,9	19,7	10,8	40,8	30,4	17,9	13,7	39,2	38,2	9,0	-0,7	-3,5	-2,8	-1,5	-9,3	-7,8
21	Kawiarnie; cukiernie	12,0	35,9	29,0	23,1	9,5	44,0	27,6	18,9	11,3	41,8	44,1	2,8	2,6	0,8	-1,8	1,4	-15,1	-16,6
22	Restauracje	10,9	33,7	31,0	24,5	7,4	39,1	31,7	21,8	8,5	33,3	54,9	3,3	3,5	2,4	-1,0	-0,7	-24,0	-23,2

W grupie najwyżżej ocenianych cech gminy wyodrębnić można dwie ich kategorie: Pierwszą można by nazwać **funkcjonalno- usługową** i zaliczyć do niej wysoko oceniane: zaopatrzenie w artykuły spożywcze, ale i przemysłowe; konkurencyjność, ofertę usług turystycznych oraz (pośrednio przynajmniej) życzliwy stosunek mieszkańców do turystów i wczasowiczów; a także dostępność komunikacyjna gminy.

Drugą nazwał bym **potencjałem** gminy i składają się nań: nieskażone środowisko i przyroda oraz ogólna atrakcyjność gminy; atrakcyjne obiekty i zabytki; pośrednio zaś: dostępność komunikacyjna (układ dróg) oraz stosunek do turystów (wytworzona już dobra tradycja w tej dziedzinie).

To cechy – czynniki najwyżżej oceniane przez naszych respondentów, a więc dany gminie przez naturę i funkcjonujący potencjał, który stanowi podstawę rozwoju w ogóle, także w dziedzinie turystyki.

Relatywnie najniżej oceniane są: oferta i jakość usług gastronomicznych (restauracje; kawiarnie; bary puby; tzw. mała -najczęściej sezonowa, gastronomia, itp.); promocja i budowanie wizerunku gminy na zewnątrz; oferta kulturalna ale i potencjał gminy pod tym względem i jego wykorzystanie (przeszłość; historia, etc.). To z kolei cechy i problemy, z którymi trzeba sobie w każdym razie (i być może także w pierwszej kolejności) poradzić, bo stanowią dostrzegane bariery rozwoju potencjałów gminy, zwłaszcza w dziedzinie turystyki. **Ogólnie, posługując się zaproponowanym podziałem, potencjały gminy są oceniane zdecydowanie wyżej od jej cech funkcjonalno usługowych.**

Trzeba przy tym zwrócić uwagę na znaczące różnice w ocenach (a co za tym idzie potrzebach i preferencjach) różnych grup: turystów, rezydentów; mieszkańców gminy, ale także z pewnością wewnętrznych podkategorii turystów.

Załączone wykresy (nr: 16; 17; 18) pokazują podstawowe zależności pomiędzy ocenami w poszczególnych kategoriach respondentów oraz ogólne oceny gminy Koronowo, we wszystkich 22 kategoriach porównań. To bogaty materiał do dalszych analiz i wykorzystania w przygotowywaniu konkretnych decyzji, w tym w zakresie tworzenia oferty i konkretnych produktów turystycznych.

Pomocne dla opracowania strategii działań będą także wyniki badań z roku 2000, wskazujące na społeczne oczekiwania mieszkańców gminy pod adresem władz samorządowych: hierarchia najważniejszych spraw, którymi powinny się one zająć oraz społeczne przyzwolenie na wydatkowanie pieniędzy z budżetu gminy na takie cele jak: budowa, remonty i modernizacja gminnej infrastruktury zwłaszcza drogowej, kultura i oświata; ochrona środowiska; inwestycje sportowe i turystyczne. Zestaw tych, z pewnością nadal aktualnych wyników, przedstawiają załączone dalej (rozdział IV, s. 48 - 49) dwa wykresy 19 i 20.⁴

⁴ Pełne wyniki badań wraz z bazą danych kompatybilną z analizowanymi badaniami są w posiadaniu i do dyspozycji gminy Koronowo. Może to stanowić dopełnienie i dodatkowe źródło ważnych informacji dla dalszych analiz i studiów.

Pytaniem, którego celem było poznanie opinii i „orientacji” respondentów w kilku istotnych dla preferowanych wzorów turystyki, ale zarazem kontrowersyjnych kwestiach. Miało ono formę pytania projekcyjnego, składało się z 4 par alternatywnych twierdzeń. Wybór określonej wersji (A/v/sB) danego twierdzenia traktowany jest jako definicyjny wskaźnik poglądów na ten temat.

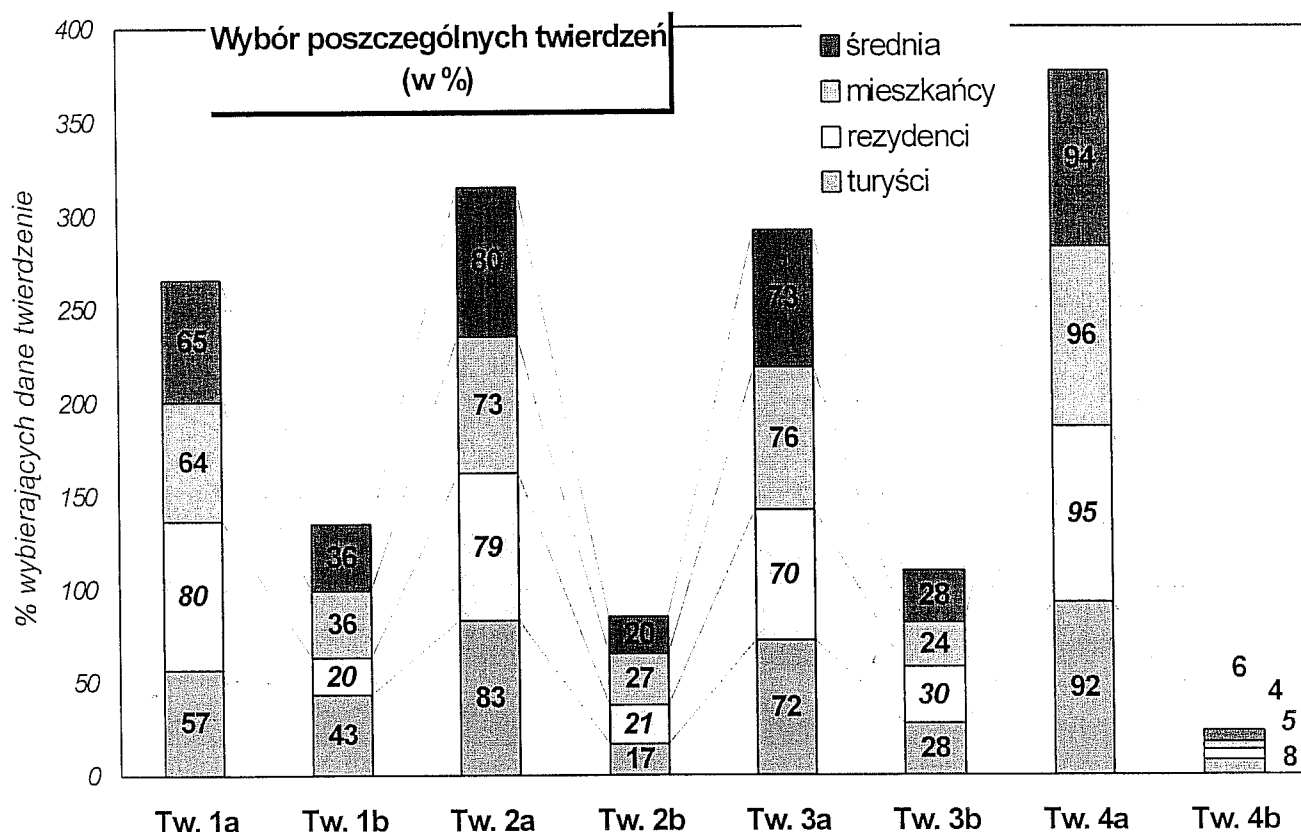
Podsumowanie wszystkich odpowiedzi, z podziałem na trzy kategorie respondentów, zawiera poniższe zestawienie.

Tabela 23

Tw.	A. Zgadzający się z opinią:		B. Zgadzający się z opinią	
1	<i>Na terenach wypoczynku i rekreacji na Ziemi Koronowskiej powinien być bezwzględny zakaz zakłócania spokoju – tzw. strefa ciszy, oraz ściśle wyznaczone miejsca do biwakowania i aktywnej rekreacji</i>		<i>Każdy turysta powinien móc wypoczywać w sposób jaki jemu odpowiada i tworzenie stref ciszy i rezerwatów przyrody, czy innych zakazów niepotrzebnie ogranicza to prawo.</i>	
	Poparcie %	Odchyl. od średniej	Poparcie %	Odchyl. od średniej
T	57,0	-7,5	43,4	7,2
R	80,0	15,5	20,0	-16,2
M	64,0	-0,5	35,8	-0,4
Σ	64,5	0,0	36,2	0,0
2	<i>Pomyślny rozwój gminy Koronowo i dobrobyt jej mieszkańców zależy głównie od nich samych, ich aktywności i przedsiębiorczości, tu drżymy wciąż duże rezerwy.</i>		<i>Mieszkańcy i władze lokalne wykorzystały już w zasadzie wszystkie swoje możliwości, dalszy rozwój gminy Koronowo nie jest możliwy bez pomocy z zewnątrz.</i>	
	Poparcie %	Odchyl. od średniej	Poparcie %	Odchyl. od średniej
T	83,0	3,5	16,9	-3,1
R	79,0	-0,5	20,6	0,6
M	73,0	-6,5	27,4	7,4
Σ	79,5	0,0	20,0	0,0
3	<i>Atrakcyjne tereny wypoczynku i rekreacji, jak Ziemia Koronowska, powinny być intensywnie wykorzystane, a środowisko musi służyć potrzebom turystów i mieszkańców</i>		<i>Tak cenne i atrakcyjne tereny jak Ziemia Koronowska muszą być szczególnie chronione, aby nie zostały zniszczone, więc trzeba ściśle kontrolować lub nawet ograniczać ruch turystyczny na tym terenie.</i>	
	Poparcie %	Odchyl. od średniej	Poparcie %	Odchyl. od średniej
T	72,0	-0,6	27,8	0,3
R	70,0	-2,6	30,1	2,6
M	76,0	3,4	23,6	-3,9
Σ	72,6	0,0	27,5	0,0
4	<i>Rozwój turystyki jest wielką szansą dla mieszkańców gminy Koronowo</i>		<i>Intensywny rozwój turystyki niewiele zmieni życie samych mieszkańców gminy Koronowo</i>	
	Poparcie %	Odchyl. od średniej	Poparcie %	Odchyl. od średniej
T	92,0	-1,5	7,8	1,4
R	95,0	1,5	5,5	-0,9
M	96,0	2,5	4,2	-2,2
Σ	93,5	0,0	6,4	0,0

Generalnie we wszystkim trzech grupach (T; R; M) istnieje podobna tendencja poparcia określonej wersji twierdzenia. Jedynie w przypadku twierdzenia 1 różnice są bardzo wyraźne i dotyczą istotnie odmiennej opinii rezydentów. Całość wyborów przedstawia też graficznie poniższy wykres. Widać na nim zarówno zasadnicze różnice pomiędzy poparciem dla poszczególnych twierdzeń jak i podobieństwo opinii w różnych grupach respondentów.

Wykres 20



Moglibyśmy pokusić się na zbudowanie preferowanego przez naszych respondentów, czy nawet dominującego (poparcie wynosi bowiem od 57% – 96%) wzoru (modelu?) poglądów nt. turystyki, ujętego w cztery „testowane” twierdzenia:

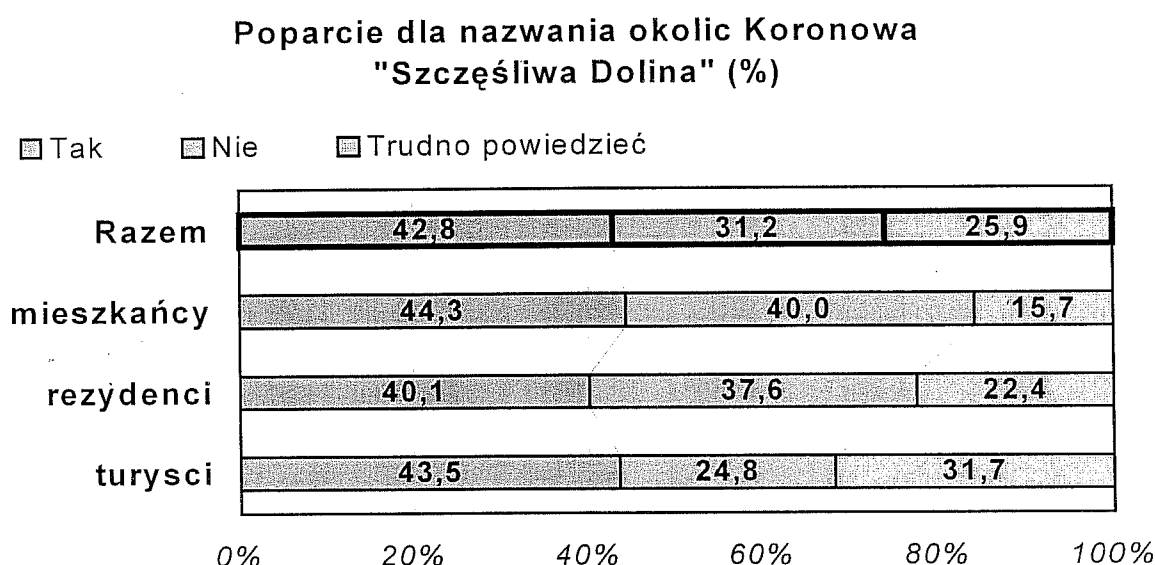
1. Rozwój turystyki jest wielką szansą dla mieszkańców gminy Koronowo.
2. Pomyślny rozwój gminy Koronowo i dobrobyt jej mieszkańców zależy głównie od nich samych, ich aktywności i przedsiębiorczości, tu drzeźnią wciąż duże rezerwy.
3. Atrakcyjne tereny wypoczynku i rekreacji, jak Ziemia Koronowska, powinny być intensywnie wykorzystane, a środowisko musi służyć potrzebom turystów i mieszkańców.
4. Na terenach wypoczynku i rekreacji na Ziemi Koronowskiej powinien być bezwzględny zakaz zakłócania spokoju – tzw. strefa ciszy, oraz ściśle wyznaczone miejsca do biwakowania i aktywnej rekreacji.

Można powiedzieć, że poglądy te znamionuje umiarkowany pragmatyzm i (optymistyczny) realizm. Tym samym nie znajdują większego poparcia orientacje bardziej radykalne: ekologiczna (tw. 3 wersja B), czy liberalna (tw. 1 wersja B) i zachowawcze, by nie powiedzieć roszczeniowe i pesymistyczne (tw. 2 wersja B i tw. 4 wersja B).

Jeśli wyrażone przez naszych respondentów opinie są wyrazem rzeczywistych, dominujących postaw i orientacji, a nie tylko modnych deklaracji -zgodnych z systemem wartości uznawanych, ale niekoniecznie realizowanych⁵, to dają one dobrą podstawę, na której budować można konkretne projekty rozwoju określonych wzorów turystyki mając dla społeczne poparcie (M) z jednej, a popyt z drugiej strony (T i R).

Aneksiem niech będzie zestawienie wyników odpowiedzi na pytanie o ewentualne nadanie okolicy Koronowa historycznej nazwy Szczęśliwa Dolina.

Wykres 21



Jak widać poparcie dla tego pomysłu jest wyraźne chociaż ostrożne. Ponad ¼ respondentów nie ma zdania w tej sprawie. Stosunkowo najwięcej zwolenników pomysł ma wśród mieszkańców (44,3%) i turystów (43,5%), a równocześnie wśród mieszkańców jest najwięcej jego przeciwników (aż 40 %). Wynikami tymi można się posłużyć przy próbie lansowania nazwy (marki) „Szczęśliwa Dolina” jako dopełnienia (a niekoniecznie alternatywy) do ugruntowanych już w świadomości i w sensie geograficznym nazw: „Zalew Koronowski” czy też „Ziemia Koronowska”.

⁵ Zob. bardzo trafny funkcjonalny podział społecznych wartości dokonany przez Stanisława Ossowskiego, w: S.Ossowski, O konfliktach niewspółmiernych skal wartości, w: Dzieła, t. 3: Z zagadnień psychologii społecznej, Warszawa 1967